

En lång resa når sitt slut – en ny tar vid

Renoveringsarbetet av läktarorgeln i Heliga Kors kyrka går nu in i sin sista fas;
återuppbyggnaden!

Sensommaren 2006 togs beslutet att låta renovera och grundligt bygga om den orgel som
A Mårtenssons Orgelfabrik i Lund lät bygga 1969.

Firman, som nu drivs av Anders Sällström och Tomas Hansson, fick i uppdrag av
församlingen att utföra ombyggnaden av orgeln.

En orgel med historia

Som rubriken antyder innebär byggnationer av orglar oftast en lång väg att vandra. Ett första steg är att inventera orgelns pipverk. I det sammanhanget visade det sig att orgeln i Heliga Kors kyrka innehöll pipor från inte mindre än fyra årtal; 1843, 1893, 1937 och 1969.

Alltså lika många gånger som orgeln har byggts om!

Bortsett från de yttersta pipfälten i fasaden har orgeln sett likadan ut sedan Andreas Jönsson-Åberg byggde den 1843. Ståtliga fasader ändrar man sällan på utan det är bakom dessa förändringarna sker.

Följande kriterier ligger som grund för vår nya orgel: Nytt elsystem enligt dagens krav på säkerhet, nytt bälgsystem med större kapacitet och högre tryck, en ny klanglig gestalt där stämmorna från 1893 och 1937 kommer till sin rätt och där flertalet nytillverkade stämmor installeras, nytt kombinations system, elektriska koppel, fasadpiporna från 1843 återinkopplas. Listan är lång!

Blekinges största orgel

Heliga Kors kyrka kommer åter att kunna ståta med den största orgeln i Blekinge!

Stämantalet blir imponerande 51 och klangvariationerna nästintill oändliga.

Med sin disposition kan orgeln möta hela konsertrepertoaren, evangelisera musikens språk i våra gudstjänster, skänka tröst i sorgens stund eller kraftfullt jubla i glädje.

Den nya resan tar vid!

Invigning

Söndagen den 11 april kommer orgeln att invigas; dels genom mässa kl 11.00, men också i form av en invigningskonsert kl 18.00 Timmen innan konserten, kl 17.00 kommer orgeln att presenteras i ord, toner och bilder. Med stolthet kan vi berätta att organisten i Storkyrkan, Stockholm, Mattias Wager konserterar på vårt nya instrument. Missa inte detta!

Efteråt är alla välkomna på orgelfest i stora salen, Kyrkans Hus.

Heliga Kors kyrkas nya läktarorgel

Huvudverk I

Principal 16' 1843/ny
Principal 8' 1893
Gamba 8' 1893
Fl. Harmonique 8' Hammarberg 1920-tal
Octava 4' 1893
Täckflöjt 4'
Quinta 2 2/3' 1937
Octava 2' 1893
Mixtur V-VI 1937/69
Cimbel II 1969
Trumpet 16' 1893/ny
Trumpet 8' 1893
Tremulant

Pedal

Principal 16' 1937
Subbas 16' 1893
Ekobas 16' tr.III
Quint 10 2/3' 1893/ny
Octava 8' 1843
Borduna 8'
Octava 4' 1969
Flöjt 2'
Mixtur IV
Contrabasun 32' ny
Basun 16' ny
Fagott 16' tr. III
Trumpet 8' 1969
Clarin 4' ny

Öververk II

Principal 8' 1843/ny
Fugara 8' ny
Gedackt 8' 1937
Octava 4' 1893
Rörflöjt 4' 1937
Nasat 2 2/3' 1937
Octava 2' 1969
Ters 1 3/5' 1937
Kvintcymbel IV 1969
Dulcian 16' Mårtensson 1980-tal
Vox humana 8' 1969
Tremulant

Svällverk III

Borduna 16' Waleker 1922, Ölgehult
Flöjtprincipal 8' 1893, f.d holffleut
Rörflöjt 8' 1893
Quintadena 8' 1969
Salicional 8' 1937
Voix céleste 8' 1937
Octava 4' 1969
Fl. octaviante 4' ny/1893
Waldflöjt 2' 1937
Mixtur IV 1937
Fagott 16' ny/1969
Tr. Harmonique 8' ny
Oboe 8' tysk 1980-tal
Clairon 4' ny
Tremulant

I/P, II/P, III/P
III/II, III/I, II/I
16' III, 4' III
16' II, 4' II
16' III/I, 4' III/I
16' II/I, 4' II/I
4' III/P

Setzer kombinationssystem

Orglarna i Heliga Kors kyrka – kort historik

1600- tals orgeln

Ett orgelverk omtalas 1654. Enligt protokoll reparerades detta 1690, 1727 och 1740.

Det är okänt om denna orgel brukades till 1843 då en ny orgel byggdes.

Det finns heller ingen vetskap om vem som byggde denna orgel, ej heller dess öde.

P Jönsson 1843

Två manualer och pedal, troligtvis 20 stämmor.

Saknar disposition för denna orgel.

Fasaden med pipor är, bortsett två pipfält ömse sidor om orgeln, den vi ser idag.

Åkerman & Lund 1893

Manual I

Borduna 16'

Principal 8'

Gamba 8'

Hohlfleut 8'

Fleut Harmonique 8'

Oktava 4'

Oktava 2'

Cornett 3 chor

Trumpet 16'

Trumpet 8'

Manual II

Basetthorn 8'

Rörfleut 8'

Salicional 8'

Violin 8'

Flûte octaviante 4'

Euphone 8'

Pedal

Subbas 16'

Qvinta 12'

Violoncell 8'

Basun 16'

1/P, 2/P, oktav pedal, MF, F, Tutti

1 o 2 man. Unison

1 man oktav

2 man oktav

Svälltrampa

Mårtenssons orgelfabrik 1937

Manual I

Borduna 16'
Principal 8'
Borduna 8'
Gamba 8'
Oktava 4'
Flöjt 4'
Kvinta 2 2/3'
Oktava 2'
Mixtur 4 – 5 chor
Trumpet 8'

Pedal

Principal 16'
Subbas 16'
Salicetbas 16'
Oktava 8'
Borduna 8'
Oktava 4'
Mixtur 2-3 chor
Basun 16'

Manual II

Gemshorn 8'
Gedakt 8'
Principal 4'
Rörflöjt 4'
Nasat 2 2/3
Blockflöjt 2'
Ters 1 3/5
Cymbel 3 chor
Krumhorn 8'

Manual III

Kvintadena 16'
Flöjtprincipal 8'
Rörflöjt 8'
Salicional 8'
Voix céleste 8'
Fugara 4'
Flûte octaviante 4'
Nachthorn 2'
Scharf 3 chor
Eufon 8'
Clarin 4'

Elektropneumatisk (tidigt).

III/II III/I II/I

III/P II/P I/P

16'/III 16'II/I 4'III/II

4'III/I 4'II/I 4'/I 4'II/P

svälltrampor för man 2 och 3

registersvällare

tungstämmor från

fasta och fria (3) kombinationer.

Mårtenssons orgelfabrik 1969

Manual I

Kvintadena 16'
Principal 8'
Borduna 8'
Oktava 4'
Spetsflöjt 4'
Kvinta 2 2/3'
Oktava 2'
Mixtur 5-6 chor
Tercycymbel 3 chor
Trumpet 8'
Clairon 4'

Pedal

Principal 16'
Subbas 16'
Oktavbas 8'
Gedackt 8'
Koralbas 4'
Kvintadena 4'
Nachthorn 2'
Rauschkvint 3 chor
Mixtur 4 chor
Fagott 16'
Trumpet 8'
Rörskalmeja 4'

II/I, III/I, III/II

I/P, II/P, III/P

1 fri generalkombination

2 fria manulkombinationer

2 fria pedalkombinationer

Tungstämmor från

Tutti

Svällverkstrampa man. III

Manual II

Fugara 8'
Gedackt 8'
Principal 4'
Rörflöjt 4'
Oktava 2'
Blockflöjt 2'
Oktava 1'
Sesquialtera 2 chor
Kvintcymbel 4 chor
Krumhorn 8'
Regal 4'
Tremulant

Manual III

Flöjtprincipal 8'
Rörflöjt 8'
Kvintadena 8'
Voix céleste 8'
Oktava 4'
Gedacktflöjt 4'
Svegel 2'
Gemshorn 2'
Picollo 1'
Tertian 2 chor
Scharf 4 chor
Dulcian 16'
Vox humana 8'
Tremulant